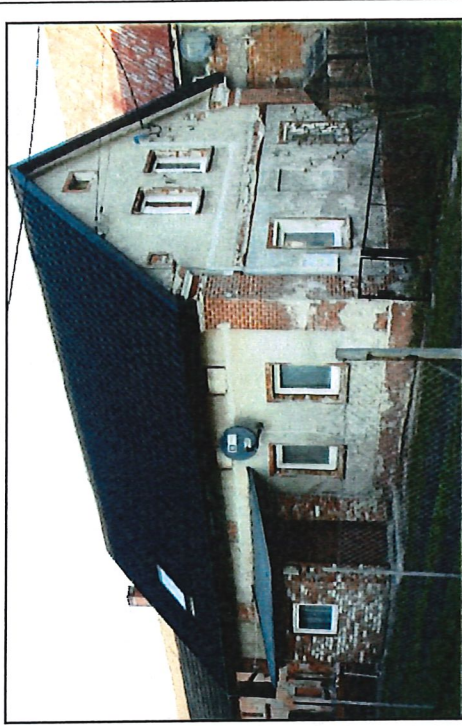
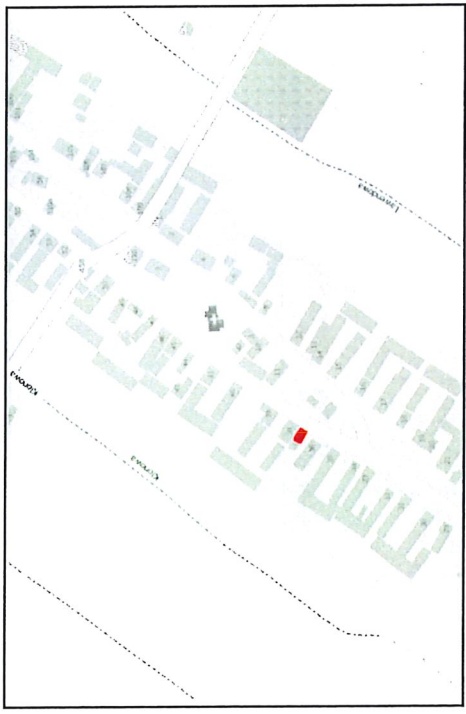

GEZ 29	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość Czeska Wieś
1. Nazwa Budynek mieszkalno-gospodarczy w zagrodzie	2. Czas powstania kon. XIX w.	7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym	
			4. Adres Czeska Wieś nr 37, dz. nr 508
		5. Przynależność administracyjna województwo opolskie powiat brzeski gmina Olszanka	
1. Widok od wsch. 2. Widok od pld.-wsch. 3. Lokalizacja.		6. Formy ochrony Zarządzenie Nr WG-VII-55/2016 Wójta Gminy Olszanka z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Olszanka	

WÓJT
Tymoteusz Drebschok

URZĄD GMINY OLSZANKA
49-332 Olszanka 16
woj. opolskie

Stwierdzam zgodność
z oryginałem

8. Historia, opis i wartości Wieś po raz pierwszy wzmiankowana w 1310 r. jako <i>Bohemorum villa</i>, a następnie w 1358 r. jako <i>Bongischdorf</i>, w 1416 r. jako <i>Bemyschdorff</i>, a w 1417 r. jako <i>Bomischdorff</i>. Pierwszymi znanymi właścicielami wsi był ród Pogorzelsów, właściciele klucza michałowskiego, w rękach którego miejscowość znajdowała się co najmniej od roku 1315. Z rodem tym należy wiązać budowę kościoła. W początku XV w. w Czeskiej Wsi odnotowano dwór lub sołectwo, a także młyn. W 1533 r. wieś nabył Melchior Hirsch, od którego przejął ją książę brzeski Jerzy II, który z kolei przekazał wieś miastu Brzeg w zamian za Czepielowice. We władaniu miasta pozostawała do reform administracyjnych państwa pruskiego z 1874 r., kiedy likwidacji uległa gmina Czeska Wieś, a miejscowość weszła w skład okręg administracyjny Jankowice Wielkie. W 1534 r. w księstwie brzeskim wprowadzono reformację, co wiązało się z przekształceniem kościoła na ewangelicki. W tym czasie istniał już folwark. W 1718 r. miała miejsce rozbudowa kościoła w ramach której nadbudowano wieżę i dobudowano kruchtę. W opisie statystycznym Śląska z 1783 r. we wsi wymieniono kościół, szkołę ewangelicką, a także 34 zagrody kmiecie, 24 zagrodnicze i 11 chałupniczych. W tym czasie miejscowość liczyła 420 mieszkańców. Kolejny spis statystyczny z 1845 r. wymienia kościół, szkołę ewangelicką, wolne sołectwo oraz 114 domów. Wieś zamieszkiwało 547 osób.	
Budynek datowany na koniec XIX w., wzniesiony w centralnej części wsi w zabudowie zagrodowej. Założony na planie prostokąta, parterowy z wysokim poddaszem, nakryty dachem dwuspadowym. Murowany, otynkowany, z pokryciem dachowym z blachy dachówkopodobnej w kolorze czarnym. Od południowego zachodu do budynku przylega niższy i węższy obiekt gospodarczy. Elewacja południowo zachodnia czteroosiowa, otwory drzwiowe w osiach pierwszej i drugiej (przesłonięty wtórnym murem gankiem). Elewacja południowo wschodnia w parterze trójosiowa, w dwupoziomowym szczycie w partii dolnej dwuosiowa, wyżej jednoosiowa. Dekoracja architektoniczna w postaci narożnych pilastrów wspartych na cokole, częściowo zachowanych gzymsów oraz kompozycyjnych płycin. Otwory okienne i drzwiowe zamknięte prosto. Okna PCV jednoodzielną, jednopoziomową. Jedynie w szczycie pojedynczy egzemplarz stolarki dwuodzielnej, jednopoziomowej, z podziałem skrzydeł szczeliniami. Drzwi współczesne.	
9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji Pokrycie dachowe zostało wymienione w ostatnich latach na ahisteryczne (już wcześniej dach kryty był blachą). Podczas wymiany zapewne zniszczeniu uległy gzymsy koronujące. Wody opadowe odprowadzane są z połaci za pomocą rynien i rur spustowych. Mury bez widocznych odchyleń lub spękań, w partiach dolnych ze śladami zawilgocenia. Tynki z ubytkami, odparzeniami i spękaniem, w partiach dolnych huszczą się. Stolarka niemal w całości została wymieniona na okna i drzwi w formach ahisterycznych. Zachowane okno w stanie złym, brak jest jednego ze skrzydeł. Wtórny ganek, wykonany po 1991 r., posiada formę niekorrespondującą z architekturą budynku. Postulaty: - rozpoznanie i wyeliminowanie przyczyn zawilgocenia murów, - uzupełnienie ubytków tynków, - w przypadku podjęcia remontu budynku należy dążyć do: wymiany tynków na nowe wykonane na bazie wapna hydraulicznego wraz z odtworzeniem zniszczonej dekoracji architektonicznej; wymiany pokrycia dachowego na dachówkę ceramiczną karpówkę; wymiany okien i drzwi na stolarkę o formach nawiązujących do historycznej; rozbiórki ganku.	10. Wykonanie karty (autor, data i podpis) Grzegorz Naumowicz, 31.01.2026 r. 11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków) *dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków